

Castell de Montfalcó el Gros

Veciana

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Montfalcó
Emplaçament Dalt del turó
Alçada: 773

Coordenades:

Latitud: 41.65753
Longitud: 1.45415
UTM Est (X): 371290
UTM Nord (Y): 4612908

Classificació

Número de fitxa 08297 - 82
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval
Segle XI
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Només se'n conserva una part de la torre.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BCIN, Monument històric 1723; R - I - 51 - 5757/ BOE 5/05/1949
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari Si (1928 IPA)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada

Titular: 1331701CG7113S0001XO
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dl., 11/08/2014 - 02:00

Descripció

Les restes del castell estan situades a la part més alta del turó rocós on es fonamenta el nucli de Montfalcó. Els únics vestigis visibles són part d'una torre de planta circular, de la que sobresurt un fragment de mur arquejat d'uns 4 metres d'alçada i amb un gruix d'uns 3 metres. Per l'amplada del mur, es calcula que la torre podria tenir uns 30 metres d'alçada. Els carreus són de mides petites, però estan ben tallats i disposats en filades horitzontals ben definides i units amb morter tou.

Història

Els primers documents que fan referència al castell de Montfalcó són de 1027 i 1031, quan Guillem Guifré de Balsareny i Sança, la seva esposa, manifesten que tenen el castell per herència paterna i per la seva apriació. L'any 1045 Bernat Guifré de Balsareny, el llega a la seva esposa amb la condició que a la mort d'aquesta hauria de passar a mans de la Seu de Vic. A mitjan segle XII ja apareix una família amb el cognom Montfalcó. El 1170 Guerau de Montfalcó, casat amb Guilleuma, cedeix uns horts al monestir de Santes Creus. L'any 1394, el rei Joan I manifesta que els llocs de Montfalcó, Copons, Biure, Rubiola i Amorós s'incorporen a la corona. Es coneix el nom del castlà del segle XV, Joan Eimeric, cambrer del rei Martí. L'any 1347, els procuradors reials venen el castell a Arnau Ballester. A mitjans del segle XVI, el senyor del castell retorna a la sobirania reial i en foren els castlans els senyors de Calders, barons de Segur. Fins a la darrerria del segle XVIII hi hagué la castllania del cavaller Salvador March.

Bibliografia

AA.VV (1976). Els castells catalans. Rafael Dalmau editors, vol. V. Barcelona, pàgs. 432-442. AA.VV (1992). Veciana; dins PLADEVALL i FONT, Antoni (dir). Catalunya romànica, vol. XIX, el Penedès i l'Anoia. Enciclopèdia catalana. Barcelona, pàgs. 517-526. ÁLVAREZ MÁRQUEZ, María del Carmen (1990). La baronia de la Conca d'Òdena. Fundació Noguera. Col·lecció Textos i Documents, núm. 25; Barcelona. BENET i CLARÀ, Albert (1982). L'expansió del comtat de Manresa. Rafael Dalmau editor. Barcelona. FORT i COGUL, Eufemià (1972). El senyoriu de Santes Creus. Fundació Vives Casajuana. Barcelona. GENERALITAT DE CATALUNYA (1997) Inventari del patrimoni cultural immoble. Patrimoni Arquitectònic. Barcelona. GENERALITAT DE CATALUNYA (1997) Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya: l'Anoia.. Barcelona, pàgs. 231-237. SERVITJE, Jordi (2010). Veciana, on el silenci se sent. Ajuntament de Veciana.

